

[Povl Brøndsted]

Det er ikke tilstrækkeligt med et godt familieforhold på den enhed, der både er bosted og arbejdsplads for landbofamilien. Landdistrikterne skal gennem strukturlovgivningen sikres et befolkningsgrundlag, der giver mulighed for et lokalt fællesskab og en rimelig service af såvel privat som offentlig art. Den restriktive politik vil affolke det åbne land og efterlade et trist syn af forfaldne ødegårde. Uden andet befolkningsgrundlag kan den erhvervstilknyttede landbofamilie ikke være med i et folkeligt kulturelt fællesskab, og så kan bopælspligten næsten opleves som et stavnsbånd. Derfor må lovgivningen åbne mulighed for erhvervsfrihed med bibeholdelse af bopælspligt, landbrugspligt og dyrkningspligt i relation til bonitet og dyrkningsværd.

Selv om selvejet efter venstres mening fortsat skal være den primære ejerform, må lovgivningen ikke forhindre andre ejerformer. Er der ønske om etablering af andelsbrug, skal betingelserne være til stede, og ejerne skal behandles på lige fod med andre efter loven.

En lovgivning på strukturuområdet vil blive en hårfin balance mellem frihed og styring, da forholdene er så forskellige og usammenlignelige fra sted til sted. Firkantede regler vil medføre urimelighed og uretfærdighed. Derfor må den strukturlovgivning, der skal danne ramme om landbrugserhvervets vigtigste forudsætning, landbrugsjorden, muliggøre en lokal vurdering af den specielle ejendomsstruktur på egnen.

Lovgivningen skal så vidt muligt undgå at indeholde for mange undtagelser og dispensationer. Det kan nok ikke helt undgås inden for en lovgivning, der skal fastlægge landbrugets struktur, men for venstre er det hovedsagen, at det er en ramme om en arbejdsplads og et familieliv, og at landdistrikterne er et sted, hvor der også kan leves et sundt samfundsliv.

Inger Harms (SF):

I bemærkningerne til lovforslag nr. L 122, forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme, har ministeren et afsnit om den forventede udvikling inden for landbruget.

Fra EFs side har vi fået fremsendt perspektiver for den fælles landbrugspolitik, og

endelig har vi her på det sidste modtaget et strategioplæg til en miljøvenlig landbrugsproduktion fra landbrugsministeriet.

Jeg synes, jeg skylder at sige, at der i alle tre tekster er tale om nye tanker, tanker, som SF i mange år har givet udtryk for, og som endelig så småt er begyndt at vinde indpas selv i landbrugsministeriet. Jeg tænker her f.eks. på erkendelsen af, at det specialiserede brug modsat et alsidigt brug har ført til miljømæssige koncentrationsproblemer, at det store forbrug af gødning, sprøjtemidler osv. har givet miljømæssige belastninger, samt at det fremfor alt ikke kun drejer sig om større og større produktion.

Strukturen i det danske landbrug er jo i høj grad baseret på den fælles EF-landbrugspolitik, som vi fra 1972 har deltaget i. Den centrale prisfastsættelse og det fælles EF-marked har været medvirkende til omlægningen fra kombinerede brug til stærkt specialiserede og mekaniserede enheder. Landmandens risiko ved ensidigt at satse på et enkelt produkt er blevet betydelig mindsket, når han er blevet garanteret afsætning samt faste købs- og salgspriser. Desuden har systemet ført til en vældig overproduktion, som giver en masse problemer i form af opbevaringsomkostninger, destruktion eller videresalg. Her er det, at oplægget fra EF i form af den såkaldte grøn bog tager fat på problemerne og præsenterer en række valgmuligheder for den fremtidige udvikling af den fælles landbrugspolitik.

Det er jo ikke længe siden, at de fleste partier her i salen vedtog en dagsorden, hvori man fastslog, at Danmark i de kommende år aktivt skal arbejde for en fastholdelse af principperne for den fælles landbrugspolitik. Det viser jo, at man heller ikke herhjemme har haft let ved at opgive de etablerede privilegier og slet ikke har villet erkende, at EFs landbrugspolitik var kørt helt af sporet. Men nu lader det til, at de fleste ansvarlige har erkendt, at EFs landbrugspolitik er ved at bryde sammen, så nu skal produktionen begrænses.

Her er det så, at SF mener, vi har chancen for at komme til at føre en landbrugspolitik, der prioriterer miljøet, øger kvaliteten af produkterne, forbedrer husdyrenes forhold og ikke mindst giver landmanden glæden tilbage ved arbejdet på gården.